

[Ellsabeth Arnold]

Derfor er begrebet objektivt ansvar ikke noget fuldstændig nyt i dansk lovgivning, men jeg anser det for at være utrolig meget lettere at få gennemført miljøsager i fremtiden, efter at dette objektive ansvar er blevet lovfæstet.

Jeg tror ligesom et par andre ordførere, at denne lov vil have en præventiv effekt. Den vil mane alle virksomheder, der beskæftiger sig med ting, der kan forurene eller kan gøre skade på naturen, til stor forsigtighed, og selv om der ikke er en regel om obligatorisk forsikring indbygget i lovforslaget, er der ingen tvivl om, at der vil udvikle sig en praksis for forsikringsordninger, som efterhånden vil få en udformning, som gør, at det vil kunne håndteres i praksis. Jeg tror også, det er rigtigt, som flere andre har sagt, at ministeren her venter lidt og ser, hvordan de forskellige sager vil udvikle sig, indtil en fast praksis på forsikringsområdet vil vise sig.

Det blev sagt i forbindelse med en høring, som blev afholdt af Miljø- og Planlægningsudvalget for et par måneder siden vedrørende denne lovgivning, at i domstolenes almindelige praksis er det ofte sådan, at man har forbrydelsen, men har svært ved at finde forbryderen, og opklaringsarbejdet går ud på at finde, hvem der er skyldig. Her har man så taget et skridt fremad og siger: Her har vi ofte en forbryder eller en skyldig; det, der kan blive svært, er så i virkeligheden at få defineret omfanget af selve skaden, at få defineret, hvori forbrydelsen egentlig består. Og deri havde Fremskridtspartiets ordfører jo ganske ret: Det problem løses ikke med denne lovgivning. Der skal ganske andre ting til, men jeg mener, at vi med denne lovgivning kommer et godt skridt på vej mod at få forebygget fremtidige skader på miljøet.

Ole M. Nielsen (KRF):

Kristeligt Folkepartis retspolitiske ordfører er sygemeldt, og jeg er pålagt at fremføre vore synspunkter på dette lovforslag.

Der er ikke tvivl om, at der er behov for at fremme og sikre offentlighedens interesser på dette område. Det er imidlertid meget svært at gøre det på en effektiv og samtidig retfærdig eller rimelig måde. Det meget positive i lovforslaget er den præventive virkning, det vil have på adfæden i virksomhederne.

Mange virksomheder ofrer megen opmærksomhed og mange midler på at handle ansvarligt, men det er lige så rigtigt, at mange virksomheder bevidst eller ubevidst handler uansvarligt; det har vi jo desværre eksempler på. Det er gavnligt at fokusere på miljøansvaret og rimeligt at gøre det lettere for offentligheden at placere ansvaret.

Det objektive ansvar er noget forholdsvis specielt i dansk lovgivning og på sin vis betænkeligt. Der står i bemærkningerne, at en ordning om objektivt ansvar gør det overflødigt at føre bevis for, at skadevolder har begået fejl eller forsømmelser. Man skal altså alene bevise, at forureningen kommer fra den pågældende virksomhed. Jeg kan ikke lade være med at være en lille smule polemisk: Hvis domstolene vil være lige så forstående over for erhvervsvirksomheder som over for ungdomspolitikere, så kan det jo ikke være så galt; så bliver man nemlig ikke engang dømt, selv om der foreligger bevis for fejl og svig. Men det skal man nok ikke regne med gælder for dette område!

En god ting er det, at det ifølge lovforslaget ikke er muligt for miljøorganisationer at kræve erstatning. Det er derimod ikke helt godt, at man ikke kan finde ud af at indføre en obligatorisk ansvarsforsikring. Men det er godt, at man ikke vil lovgive om det, så længe man ikke kan finde ud af det. Obligatorisk ansvarsforsikring på dette område vil være meget kompliceret, og det vil dermed give anledning til en masse usikkerhed, til udnyttelse fra forsikringsselskabernes side og alt for store omkostninger for virksomhederne. Og som på mange andre områder vil de gode komme til at betale for de onde, altså de virksomheder, der gør en indsats, ville let komme til at betale tariffer, der er fastsat på grundlag af branchegennemsnit, der ville være uretfærdige for dem, der gjorde noget.

Ideen i loven om, at forureneren skal betale, er jo i bund og grund udmærket, men dette med, at forureneren skal betale, er jo kun en narresut og et udtryk for en delvis manglende forståelse for, hvordan verden er indrettet. Virksomhederne betaler jo på lang sigt ikke noget som helst. Enten lægger de omkostningerne oven i prisen, med det resultat at forbrugerne i den sidste ende betaler – og det er naturligvis det rigtige – eller også lægger de af konkurrencemæssige grunde ikke omkostning-